

Jaargang 10, zomer 2024
Verkoopprijs € 1,95

Natuurhus

Almelo

De grote klaproos of papaver

Ieder jaar opnieuw moet ik die prachtige bloem opnieuw fotograferen. De uitbundige kleur trekt me er naartoe.

Deze prachtige plant bloeit met scharlakenrode kroonbladen. Laat in de lente en in de vroege voorzomer, in de periode van mei tot en met juli. De klaproos bloeit slechts enkele dagen, maar dan wel met de intens rode kleur. Van oorsprong komt deze plant voor in graanakkers. Tegenwoordig is de klaproos opvallend vaak in grote aantallen te zien in bermen of op taluds. De grote klaproos wordt tot 60 cm hoog en staat merendeels op net omgewerkte grond.

Na de Eerste Wereldoorlog kleurden de slagvelden in Noord-Frankrijk rood van de vele klaprozen. Deze ontkiemden op de terreinen waar de loopgraven en massagraven waren. De klaproos is dan ook het symbool geworden voor de veteranen van die oorlog.

Bron: Flora van Nederland

Heb je een idee, vraag, artikel of foto?

Neem contact op via info@natuurhusalmelo.nl.

Contact Stichting Natuurhus Almelo:

Hagenborgh 4, 7607 JT Almelo

Dagelijks geopend van 10.00 - 17.00 uur. Telefonisch bereikbaar tijdens openingstijden: 0546 451 483

Emailadressen Natuurhus Almelo

Algemeen mailadres (webmaster):	info@natuurhusalmelo.nl Tel.: 0546-812849
Bestuur stichting Natuurhus Almelo (secretariaat):	secretaris@natuurhusalmelo.nl
Doepark de Hagen:	park@natuurhusalmelo.nl
Foto's en artikelen voor het Natuurhusmagazine:	redactie@natuurhusalmelo.nl
Aanmelden van vrijwilligers:	vrijwilliger@natuurhusalmelo.nl
Natuur- en milieueducatie scholen:	onderwijs.ivn.almelo@gmail.com
Jeugdactiviteiten Scharrelkids:	scharrelkids.ivn.almelo@gmail.com
Groene visite:	groenevisite.ivn.almelo@gmail.com
Adreswijzigingen en aanmeldingen vrienden:	administratie@natuurhusalmelo.nl

Tussentijds op de hoogte blijven van alle ontwikkelingen? Abonneer je op de digitale nieuwsbrief van de Stichting Natuurhus Almelo. Aanmelden kan via info@natuurhusalmelo.nl, 0546 812 849. Of kijk op: www.natuurhusalmelo.nl.

Colofon:

Het Natuurhusmagazine is een gezamenlijke uitgave van: AstronA, Imkersvereniging 't Iemenschoer, IVN, Groei & Bloei, KNNV en NIVON

Oplage: 900 exemplaren

Uitgave: zomer 2024

Redactiewerkgroep: Geesje Vinke - Edwin Sarink - Annemarie van Hofwegen - Ellen Rodenstein - Yvonne Kuiphuis - Ron Poot

Eindredactie: Maartje Ahne, StraC Communicatieadvies

Vormgeving: Jos van het Reve, Weidevogel.nl

Drukwerk: Blad.nl

Heb je een idee, vraag, artikel of foto? Neem contact op via info@natuurhusalmelo.nl. Sluitingsdatum kopij voor het volgende nummer is 15 augustus 2024.

Lid worden?

Aanmelden of afmelden kan via de ledenadministratie van uw vereniging:

- AstronA: info@astrona.nl
- Groei & Bloei: info@almelo.groei.nl
- 't Iemenschoer: iemenschoeralmelo@gmail.com
- IVN: secretariaat.ivn.almelo@gmail.com
- KNNV: secretaris@twenthe.knnv.nl
- NIVON: info@nivonalmelo.nl

Inhoud

Inhoudsopgave

Bestuur ... Ellen Rodenstein (Stichting Natuurhus Almelo)	4
Rapport weidebeekjuffer aangeboden ... Ron Poot (KNNV)	6
Overwinterraars ... Annie Wielemaker (KNNV)	8
Groene Bibliotheek ... Truus Hoesslerer (Stichting Natuurhus Almelo)	10
Mossen in het DoePark ... Ron Poot (KNNV)	12
Stadskudde weer zomers gekleed ... Willem Dijkema, stadsherder	13
Gezoem ... Ellen Rodenstein ('t Iemenschoer)	14
Het Kosmische Web: een reis door het Universum (deel 2) ... Bas Smit (AstronA)	16
Grote kattenstaart ... Ron Poot (KNNV)	19
Activiteitenkalender	22
Voorjaars Groene visite ... Margreet Hettinga en Helga Rauwers (IVN)	24
Lathyrus ... Annelieke Huurneman (Groei & Bloei)	26
Wolf in de tuin ... Henri Jansen (IVN/KNNV)	27
Erasmus doet groen! ... Angeliën Hoppen en Miriam ten Velde (Groene Loper Almelo)	28
Fototip: Een scherpe foto maken ... Ron Poot (KNNV)	29
Scharrelkids ... Florinda te Riele (IVN Almelo)	30
Even voorstellen: Judith Kraak ... Judith Kraak (Stichting Natuurhus Almelo)	31
De paardenbloem ... Wiepke van de Vliet (IVN Almelo)	32
Weidevogels in industrieterrein ... Truus Hoesslerer (IVN Almelo)	34
Verhoging biodiversiteit ... Paul en Miriam ten Velde, zoogkoeienhouderij de Wateregge	36

Kom heerlijk genieten in onze groene oase van al het lekkers dat we met liefde voor je bereiden.
Voor de kinderen is er een waterspeelplaats in ons Doepark waar ze zich helemaal kunnen uitleven.

Van het

bestuur

Ellen Rodenstein, Stichting Natuurhus Almelo

Bij het bestuur van de stichting gaan natuurlijk veel onderwerpen over tafel waarvan ik er eentje wil uitlichten, namelijk de veiligheid in ons Natuurhus en Doepark. Gezien de vele activiteiten in ons Natuurhus en Doepark kunnen we ons gelukkig prijzen dat ongelukken niet aan de orde van de dag zijn. Toch hebben zich zaken voorgedaan, waardoor het bestuur van de Stichting Natuurhus Almelo een werkgroep 'veiligheid' heeft opgericht. De werkgroep moest bestaan uit mensen met technische kennis en kennis van het reilen en zeilen in ons Natuurhus en Doepark.

Deze werkgroep kreeg de opdracht om in beeld te brengen welke risico's er zijn voor gebruikers en hoe deze voorkomen kunnen worden. Zij komen periodiek bij elkaar en nemen daarbij ook zaken uit het verleden mee in hun besprekingen. De trekker van deze werkgroep vanuit het bestuur van Stichting Natuurhus Almelo is Peter Ruding. Hij is tevens imker in opleiding bij 't Iemenschouer. Als gepensioneerd advocaat neemt hij ook de juridische kant in relatie tot veiligheid mee in de werkgroep.

Steun en toeverlaat voor hem zijn de groepsleden Nico van der Vliet, Martin Peeters, Piet Entius en Karst Rodenstein.

- De groep heeft besproken wat er gedaan zou kunnen worden om ongelukken met voetgangers/fietsers bij de ingang bij de grote witte zwerfkeien te voorkomen. Besloten is om een houten hek te plaatsen bij de aanwezige grote keien, in dezelfde uitvoering zoals bij de fietstalling. Alleen de eerste zwerfkei bij de infokast zal

<< Peter Ruding tijdens de basiscursus bijenteelt bij 't Iemenschouer.

verplaatst worden. Voetgangers en/of fietsers kunnen daar dan niet meer over vallen of tegenaan fietsen.

- Bij de ingang van het park en bij het terras zullen bordjes worden geplaatst. Hieruit blijkt dat bij gebruik van het fiets- en voetpad de nadruk ligt op het gebruik door voetgangers. Fietsers worden gevraagd om rekening te houden met de aanwezige voetgangers.
- En er komt een bordje bij het terras waar ouders erop worden gewezen dat het Natuurhus geen toezicht houdt op het gebruik van het Doepark en de waterpartijen. Het Natuurhus is niet aansprakelijk bij eventuele ongelukken. Ouders worden gevraagd zelf op hun kinderen te letten tijdens het spelen in het Doepark en bij het gebruik van de speeltoestellen.
- Verder is de wens ontstaan om naast het reeds toegezegde verlichtingspunt (moet nog geplaatst worden) halverwege het toegangspad aan de stadszijde een tweede verlichtingspunt te plaatsen bij de eerste witte zwerfkei aan de straatzijde. Dat punt is 's avonds vrij donker. Hierover is met de gemeente gesproken en de noodzaak wordt opnieuw bekeken als de verlichting halverwege het toegangspad is gerealiseerd.

- Enkele werkzaamheden die jaarlijks worden uitgevoerd, zijn onder de aandacht gebracht bij de parkwerkgroep. Denk hierbij aan de aanvulling van zand bij de glijbaan in het Doepark en spleten in het houtwerk die risico's kunnen opleveren in het gebruik. De werkzaamheden zijn inmiddels deels uitgevoerd.
- Er is een schouw geweest met de gemeente/wijkagent over het vandalisme in het park. Dit is een blijvend aandachtspunt dat via de parkwerkgroep regelmatig onderwerp van gesprek is met de gemeente.
- Tenslotte vraagt de 'gezondheid' van de amberboom bij de jeu de boules baan aandacht. Deze boom wordt graag door kinderen beklommen. Er wordt in overleg met de gemeente onderzocht hoe de boom klimveilig kan worden behouden.

Bovenstaande zaken zijn slechts een greep uit de onderwerpen die spelen in relatie tot veiligheid.

welkoop
verstand van tuin & dier

Hét adres voor tuin & dier

Almelo www.Welkoop.nl

Rapport weidebeekjuffer aangeboden

Ron Poot, IVN Almelo

Op woensdag 8 mei heeft Ted de Jong namens het IVN Almelo het rapport van het project Weidebeekjuffer aangeboden aan wethouder Margreet Overmeen-Bakhuis. Het resultaat van een intensief jaar onderzoek en het schrijven van het rapport. "Alles binnen de afgesproken tijd en begroting", kon Ted met enige trots vermelden.

De opbrengst mag er zijn. Er is een goed beeld van het leefgebied van de weidebeekjuffer in Almelo en de benodigde maatregelen om de natuur te versterken. Ook zijn publiekslocaties in kaart gebracht waar de Almelose

inwoners de weidebeekjuffer en de natuur kunnen zien. Met de geraamde kosten van zo'n 25.000 euro per jaar ligt er een kans voor het oprapen om tot 2030 gefaseerd de maatregelen door te voeren.

Goed voor de natuur en goed voor de inwoners van Almelo. Ted pleitte er wel voor met jaarlijkse monitoring van zowel de natuur als de bewustwording bij inwoners, de vinger aan de pols te houden om te zien of we de doelstellingen halen.

De wethouder was onder de indruk van het fraai vormgegeven rapport en de inspanningen die de vele vrijwilligers geleverd hadden. Ze prees de degelijke en wetenschappelijke aanpak van het onderzoek. De bal ligt nu bij de gemeente en bij de gemeenteraad om te beslissen over de investeringen. We kunnen rekenen op een warm pleidooi van de wethouder.

Het project weidebeekjuffer is onder leiding van Ted de Jong uitgevoerd met vertegenwoordigers van gemeente Almelo, waterschap Vechtstromen en IVN Almelo in de stuurgroep en de projectgroep. De voorbereiding, de nulmeting, de coördinatie en het schrijven van het rapport hebben de nodige uurtjes gekost en is uitgevoerd door de werkgroep bestaande uit Ted de Jong, Henri Jansen en Ron Poot.

De nulmeting is in de zomer 2023 uitgevoerd door vrijwilligers, die we hier graag even noemen: Jan Jaap Boer, Elly Borgerink, Laura Brummelhuis, Albert Eshuis, Henk Jansen, Henri en Mirna Jansen, Wil Koperdraat, Joanna Lubbelinkhof, Bert Nijkamp, Anja en Martin Peeters, Ron Poot, Maarten Rotteveel, Miriam ten Velde, Louis Veldhuis, Monique Voskamp, Annie Wielemaker, Nel Windt, Herbert Witte.

Het rapport heeft zijn mooie vorm gekregen dankzij Maartje Ahne (eindredactie), Jos van het Reve (opmaak) en Lotte Bouhuis (ontwerp illustratie) en foto's van Mirna Jansen, Henri Jansen, Ron Poot en Jos van het Reve.

Overwinteraars

Annie Wielemaker, KNNV

Op een dag in februari ontdekte ik in een van de slaapkamers een vlinder. Hij zat erg hoog op het kozijn bij een bovenraam. Aan het silhouet te zien, was het een dagpauwoog.

Een week later vond ik in de slaapkamer een kleine vos op het deurmatje. Die heb ik voorzichtig opgepakt en in de tuin in een bloeiende krokus neergezet. Hopelijk heeft ie nog wat kunnen eten.

Hoe lang die vlinders daar hebben gezeten, weet ik niet. Er zijn namelijk vlinders die als volwassen exemplaar de winter door komen. Ze zoeken een beschut plekje. Bijvoorbeeld in struiken, klimop, schuurtjes en slaapkamers. Als ze een plekje gevonden hebben, gaan ze lekker 'slapen'. Al hun organen worden op een laag pitje gezet, zodat er geen overbodige energie wordt verbruikt. Zo hopen ze de winter door te komen.

Deze overwinteraars zie je het eerst als het warmer wordt. Vlinders die als eitje, pop of rups overwinteren, zie je later verschijnen. De meesten overwinteren als rups.

Roltong

Nu wordt het voor ons genieten van die tere, mooie fladderende eerstelingen. In mijn kleine tuin zie ik vooral de dagpauwoog, kleine vos, citroenvlinder, gehakelde aurelia. Ze gaan van bloem tot bloem om nectar op te zuigen. Dat doen ze met hun roltong. De naam zegt het al. Ze kunnen hun tong uitrollen om diep in de bloem te komen. Vlinders hebben geen kaken. Die hebben ze ook niet nodig.

Vlinders eten hun bordje niet leeg. Ze eten maar even en gaan dan weer verder naar de volgende bloem. Wetenschappers hebben ontdekt, dat de nectar verschillende stoffen bevat die de vlinder nodig heeft. Ze houden dus net als wij van afwisseling bij de maaltijd. Om vlinders te vinden als ze stil zitten, kan soms moeilijk zijn. De citroenvlinder bijvoorbeeld heeft de vorm van een blad en de geelgroene kleur maakt dat hij moeilijk te

ontdekken is. Je moet er soms met je neus bovenop staan. Een perfecte schutkleur. De dagpauwoog heeft juist opvallende kleuren. En ook nog twee ogen op zijn vleugels als afschrikwekkend teken voor hen die op een lekker hapje uit zijn.

Ik hoop, dat u op uw ontdekkingstocht veel zult genieten van deze eerste fladderaars.

VAN HUIGENBOSCH
Plaagdier beheersing

**BIOLOGISCHE EN
NATUURVRIENDELIJKE
BESTRIJDING**

06 41 75 53 21

info@ongedierterijssen.nl

Actueel

Nieuw in de groene bibliotheek

Truus Hoessler, Stichting Natuurhus Almelo

Handboek voor vlinderfans Auteur: Gerard Sonnemans

Dit prachtige boek, geïllustreerd door Jasper de Ruiter, is uitgebracht in nauwe samenwerking met de Vlinderstichting. Het neemt je mee in de wonderbaarlijke wereld van de vlinders. Er wordt uitgelegd welke soorten vlinders er zijn, wat het verschil is tussen dag- en nachtvlinders, de ontwikkeling van ei tot vlinder en welke waardplanten bij de specifieke soorten vlinders horen. Ook bevat het boek tal van fascinerende weetjes over deze bijzondere insecten. Het boek is zeker ook geschikt voor oudere kinderen uit de bovenbouw van de basisschool.

Creëer een wilde tuin!; zo krijg je een duurzame tuin vol dierenleven Auteur: Holly Farrell

In dit rijk geïllustreerde boek legt de schrijfster in korte teksten uit hoe je een mooie, duurzame tuin vol dierenleven krijgt met eenvoudige aanpassingen. Zo ontdek je in deze gids welke bloemen bestuivende insecten aantrekken, hoe struiken en hagen voor beschutting en voedsel zorgen en hoe je plagen op een natuurvriendelijke manier bestrijdt of voorkomt. Daarnaast legt ze uit wanneer je het beste kunt wieden of juist niet en hoe je water bespaart.

Insecten van bloem naar bloem Auteur: Sarah Ridley

In dit prachtig geïllustreerde boek leren kinderen hoe vlinders en bijen bloemen bestuiven en zo voor nieuwe vruchten en zaden zorgen. Deel uit de serie: 'Van aaskever tot zandbij'.

Geschikt voor kinderen vanaf 7 tot 9 jaar.

Insecten in de voedselketen Auteur: Sarah Ridley

In dit deel van de serie 'Van aaskever tot zandbij' leren kinderen wat de plek van insecten is in de voedselketen. Voor elk diertje geldt: het is eten of gegeten worden.

Geschikt voor kinderen vanaf 7 tot en met 9 jaar.

Insecten houden van schoon Auteur: Sarah Ridley

In dit deel van de serie 'Van aaskever tot zandbij' wordt uitgelegd hoe insecten door dood materiaal, poep en ander afval op te ruimen heel goed voor onze aarde zorgen.

Geschikt voor kinderen vanaf 7 tot en met 9 jaar.

Insecten: vriend of vijand? Auteur: Sarah Ridley

In dit boek leren kinderen dat insecten heel erg nuttig zijn, maar soms ook lastig als ze onze planten opeten of ons zelfs ziek maken. Net als de andere boeken uit de serie 'Van aaskever tot zandbij' is dit deel ook weer heel mooi geïllustreerd.

Geschikt voor kinderen vanaf 7 tot en met 9 jaar.

Groener vingers toveren: tuinieren voor kinderen Auteur: Kirsten Bradley

Dit rijk geïllustreerde boek staat boordevol leuke en eenvoudige tips voor kinderen om te tuinieren. Of je nu een tuintje hebt, een balkon of alleen maar een vensterbank, overall kun je bezig zijn met zaadjes en plantjes. Daarnaast wordt onder andere uitgelegd hoe je zaadbollen

voor vogels maakt, hoe je een natuurdagboek bij houdt en hoe je bloemen droogt. Voor kinderen vanaf 9 jaar. Met begeleiding ook zeker leuk voor jongere kinderen.

De wonderre wereld onder water Auteur: Mack

In dit boek met prachtige, grote foto's wordt de wereld onder de oppervlakte van zeeën en oceanen behandeld. Kleurrijke koralen, bijzondere vissen en andere waterdieren, apart uitziende bloemen.

Dit boek laat kinderen levensvormen in de diepzee zien die ze zich nauwelijks kunnen voorstellen. Deel uit de serie 'Wow'.

Geschikt voor kinderen vanaf 9 jaar om zelf te lezen. Ook leuk om met jongere kinderen samen te bekijken.

UW BIOLOGISCHE KRUIDENIER IN CENTRUM ALMELO

Hans' Natuurvoeding

BIOLOGISCH AVONTUUR VOOR AL UW DAGELIJKSE BOODSCHAPPEN

Wij verkopen producten uit de biologische landbouw waar product, kwaliteit en respect voor mens, dier en plant voorop staat.

www.hansnatuurvoeding.nl
Schuttenstraat 4, 7607 JA Almelo
Tel.: 0546 810025

Openingstijden:
ma t/m vrij 09.00 - 18.00 uur
Zaterdag 09.00 - 17.00 uur

Mossen

in het DoePark

Ron Poot, KNNV

Welke mossen groeien er eigenlijk in het DoePark? Dit was nog nooit onderzocht. Op 17 maart hebben we met een groepje van 10 belangstellenden het park geïnventariseerd. Na twee uur rondgelopen te hebben, konden we 17 verschillende mossesoorten noteren voor het park. De waarnemingen heb ik via de VERA-app doorgegeven aan de landelijke database.

Er kwamen geen zeldzame of bedreigde soorten voor op de lijst. Wel vonden we veel soorten met fraaie sporenkapsels. Dat was het bekijken onder de loep wel waard!

De soortenlijst:

- Fijn laddermos
- Geelkorrelknikmos
- Gewone haarmuts
- Gewoon dikkopmos
- Gewoon haakmos
- Gewoon klauwtjesmos

- Gewoon krulmos
- Gewoon muisjesmos
- Gewoon muursterretje
- Gewoon pluisdraadmos
- Gewoon puntmos
- Gewoon purpersteeltje
- Gewoon smaragdsteeltje
- Helmroestmos
- Krom zompms
- Muurachterlichtmos
- Zilvermos

Stadskudde weer zomers gekleed

Willem Dijkema, stadsherder

Hoe symbolisch om op de dag van de start van de meteorologische zomer, 1 juni, de schapen van de Almelose Stadskudde van hun winterjas te ontdoen.

De kudde, 13 schapen en 9 lammeren, werd 's ochtends vroeg naar het Natuurhus gebracht. Voor de zonnwijzer ontdeed scheerder Ben de volwassen oeien vakkundig van hun vacht. De vooraankondiging van dit evenement zorgde voor de nodige belangstelling. Willem: "Juist daarom laat ik de schapen in het centrum van Almelo scheren. Zodat inwoners, die misschien niet zo snel naar een schaapsheerdersfeest buiten de stad gaan, toch de kans krijgen dit mee te maken." De bezoekers stelden veel vragen over de wolf, over de wol, blauwtong, Q-koorts en ga zo maar door. De stadsherder had dus veel uit te leggen.

Willem is blij met het Natuurhus als locatie om zijn schapen te scheren. "Ook omdat ik scheerder Ben, en mijzelf, dan kan trakteren op koffie en appelgebak. Maar vooral om het plezier dat ik onze inwoners kan geven."

Dit jaar heeft hij twee fleslammeren. "Die waren verstoten door hun moeder. Ik heb ze naar De Koningshoeve in Vriezenveen gebracht en daar hebben de deelnemers ze vier keer daags de fles gegeven. En waarschijnlijk flink geknuffeld, want toen ik ze weer ophaalde, bleek dat ze er dol op zijn. Ik ben er blij mee, want veel kinderen, maar ook ouders, willen graag een lammetje aaien."

Omsmelten

en opnieuw beginnen

Ellen Rodenstein, 't Iemenschoer

Een titel die tot nadenken stemt. Want wanneer gaan imkers was smelten. Imkers smelten was uit oude raat die zij uit de bijenkasten hebben verwijderd. De raat wordt in een zonnegas- of stoomwassmelter omgesmolten.

In een stoomwassmelter wordt de warmte die nodig is om was te smelten verkregen door stoom uit een stoomgenerator. De gesmolten was stroomt vervolgens door een zeef in een emmer. De hete stoom zorgt ervoor dat de velletjes, waarin verpoping heeft plaatsgevonden, worden gescheiden van de was. Deze was wordt opgevangen en de velletjes zijn afval.

Vernieuwen van de raat

Elk jaar vervangen imkers een deel van de raat in de bijenkasten om voor de noodzakelijke vernieuwing van de raat te zorgen. Immers, door meerdere verpopingen

in de raat blijft er steeds een velletje achter, waardoor de celgrootte kleiner wordt en de raat steeds donkerder. En een oude raat geeft risico op bijenziekten, dus regelmatig vernieuwen draagt bij aan de gezondheid van het volk.

Behoorlijke klus

Maar dit jaar bleek dat we meer raat moesten smelten dan gewoonlijk. Dat kwam door een hoge sterfte van volken bij de imkers. In zo'n geval worden de raten van de overleden volken merendeels uitgesmolten. Want je weet meestal niet waardoor het volk is overleden. Daardoor komt extra was beschikbaar. Dit kunnen we weer

gebruiken voor nieuwe raat, kaarsen en/of bij het maken van bijenproducten.

Een behoorlijke klus, want nadat het smeltwerk is gedaan, worden alle raampjes met een kastbeitel extra schoon-gekrabd en met een borstel in een emmer hete soda schoon gemaakt en met schoon water nagespoeld. Een leuk werkje om gezellig samen te doen met een kop koffie tussendoor. Op de foto zie je Judith Kraak en Peter Ruding die samen lekker bezig zijn. Karst Rodenstein en Jan Meijerink hielden zich bezig met het vullen en weer uithalen van de ramen in de stoomwassmelter.

Als de raampjes weer droog zijn, dan kan het draad in het raampje weer worden opgespannen om er vervolgens weer een nieuw wasplaatje in te smelten. Dit jaar is er vanwege veel sterfte niet alleen veel werk om alles schoon te maken. Er is ook veel inzet nodig om opnieuw te beginnen of een doorstart te maken met wat je nog hebt of nieuwe bijenvolken aan te schaffen.

Nieuwe volken

Zo ging ik op pad met een bestuivingsimker die vorig jaar nog 65 bestuivingsvolken had en na de winter nog maar 25 volken telde.

Dan moet je, voordat de bessenteler je belt met de vraag om volken voor de bestuiving te leveren, zorgen voor nieuwe volken. Anders kun je niet aan zijn vraag voldoen.

Ook bij onze vereniging, waar wij voor de cursus en de koninginnenteelt bijenvolken hebben, hebben wij volken verloren. Daarom sloot ik aan met een bestelling bij de bestuivingsimker die 36 volken ging halen bij een bestuivingsimker in Limburg. Voor mij een nieuwe ervaring. Met een grote aanhanger gingen wij naar Limburg om vervolgens een middag met de eigenaar en zijn zoon volken over te pakken van de ene naar de andere kast. Totdat alle volken waren overgezet. Hierbij had een check op de koningin plaatsgevonden.

Nu was het in de late namiddag enigszins bewolkt en miezerig weer dus de bijen vlogen nog nauwelijks tegen de avond. Dat was het moment om de kasten te sluiten en weer op de aanhanger te zetten. Een flinke afstand, maar als ik nu kijk naar de ontwikkeling van de volken heb ik er geen spijt van. Voor de bestuivingsimker een doorstart, voor mij meer een nieuw begin gezien de drie volkjes die ik met moeite zelf heb overgehouden. Met volken voor de koninginnenteelt moest ik helemaal opnieuw starten.

Op gang

We zijn gelukkig weer op gang gekomen en dat is fijn. De bestuivingsimker waarmee ik de bijenvolken heb opgehaald had een minder goed bericht. Hij heeft in zijn omgeving een Aziatische hoornaar gevangen en inmiddels gemeld bij waarneming.nl

Ik hoop niet dat we volgend jaar weer opnieuw moeten beginnen.

Het Kosmische Web: Een Reis door het Universum (deel 2)

Bas Smit, AstronA

Het universum is een wonderlijke plaats, een onvoorstelbaar uitgestrekte en prachtige wildernis die zich uitstrekt ver voorbij onze aardse horizon. Als liefhebbers van de natuur, zijn we vaak gefascineerd door de sterrenhemel en het mysterie van wat daarbuiten ligt. In dit tweede en laatste artikel vervolgen we onze reis door de kosmos.

In deel één heb ik verteld over ons zonnestelsel, met de Zon als centrale ster. Omringd door planeten, dwergplaneten, kometen en asteroïden. Dit vormt onze directe kosmische omgeving. Daarna zijn we verdergegaan naar de nabijgelegen sterren, zoals het Alpha Centauri-systeem en de heldere Sirius, die samen een diverse en fascinerende buurt vormen. Deze sterren maken deel uit van

onze Melkweg, een indrukwekkend balkspiraalstelsel met honderden miljarden sterren, spiraalarmen waar nieuwe sterren worden geboren, en een mysterieus supermassief zwart gat in het centrum. Terwijl we verder reizen in het universum, zullen we steeds grotere en complexere structuren ontdekken, van de Lokale Groep tot het kosmische web van filamenten.

<< *Het Virgo super cluster met daarin de lokale groep van sterrenstelsels.* Bron: Wikipedia

De Lokale Groep: onze kosmische buurt

De Lokale Groep is een verzameling van meer dan 50 sterrenstelsels die zich binnen een diameter van ongeveer 10 miljoen lichtjaar bevinden. Deze groep wordt gedomineerd door drie grote leden: de Melkweg, het Andromedastelsel (M31) en het Triangulumstelsel (M33), samen met vele kleinere dwergstelsels.

Het Andromedastelsel: onze grootste buur

Het Andromedastelsel is het grootste en meest massieve stelsel in de Lokale Groep, gelegen op ongeveer 2,5 miljoen lichtjaar van de Melkweg. Dit spiraalstelsel lijkt sterk op onze eigen Melkweg, maar is groter en bevat meer sterren. Met zijn heldere kern en majestueuze spiraalarmen is Andromeda een van de meest bestudeerde sterrenstelsels in de astronomie.

Het Triangulumstelsel: een bescheiden lid

Het Triangulumstelsel, ook bekend als M33, is het derde grootste stelsel in de Lokale Groep. Dit kleinere spiraalstelsel ligt op ongeveer 3 miljoen lichtjaar van de Melkweg en is een van de weinige sterrenstelsels die bij goede omstandigheden met het blote oog zichtbaar zijn. M33 is een rijke bron van stervormingsgebieden en biedt een fascinerend inzicht in de evolutie van spiraalstelsels.

De Magelhaense wolken: satellieten van de melkweg

Dichter bij huis bevinden zich de Grote en Kleine Magelhaense Wolken, twee dwergstelsels die als satellieten om de Melkweg draaien. Deze stelsels zijn duidelijk zichtbaar vanaf het zuidelijk halfrond en spelen een belangrijke rol in de dynamische interactie met de Melkweg. Ze bevatten veel gebieden van actieve stervorming en zijn rijk aan jonge sterren.

Dwergstelsels: de kleine leden

Naast deze grotere stelsels bestaat de Lokale Groep uit talrijke dwergstelsels. Deze kleinere sterrenstelsels variëren in vorm en grootte en bieden een uniek inzicht in de diversiteit en complexiteit van galactische structuren. Voorbeelden zijn de Sextans-dwerg, de Ursa Minor-dwerg en de Leo I-dwerg.

Dynamische interacties en toekomstige fusies

De stelsels binnen de Lokale Groep zijn niet statisch; ze beïnvloeden elkaar door zwaartekracht en kunnen onderling botsen en samensmelten. Het is bekend dat de Melkweg en het Andromedastelsel in de verre toekomst op een kosmische botsing afstevnen, een gebeurtenis die zal resulteren in de vorming van een nieuw, gigantisch sterrenstelsel.

Het Virgo-cluster en de Grote Aantrekker

De Lokale Groep, onze kosmische buurt, is slechts een klein deel van een veel groter geheel. Terwijl we verder de ruimte in reizen, ontdekken we grotere en complexere structuren die samen een web van galactische clusters en superclusters vormen. Een van de meest prominente structuren in onze kosmische omgeving is het Virgo-cluster, dat deel uitmaakt van een nog grotere structuur genaamd de Grote Aantrekker.

Het Virgo-cluster: een stedenbundel van sterrenstelsels

Het Virgo-cluster is een massieve verzameling van sterrenstelsels, gelegen op ongeveer 55 miljoen lichtjaar van de aarde in de richting van het sterrenbeeld Maagd (Virgo). Dit cluster is het dichtstbijzijnde grote cluster van sterrenstelsels en bestaat uit meer dan 1300 (en mogelijk tot 2000) afzonderlijke sterrenstelsels.

De kern van het cluster

In het hart van het Virgo-cluster vinden we een aantal gigantische elliptische sterrenstelsels, zoals M87, een van de grootste en meest massieve sterrenstelsels die we kennen. M87 is beroemd om zijn krachtige straalstroom van materie die uit zijn centrale supermassieve zwarte gat schiet. Van dit zwarte gat heeft NASA enkele jaren geleden een 'foto' gemaakt met de 'Event Horizon' telescoop. Het Virgo-cluster is een dynamische en chaotische omgeving. De sterrenstelsels binnen het cluster bewegen met hoge snelheden en kunnen met elkaar in botsing komen en samensmelten. Deze interacties leiden tot de vorming van nieuwe sterren en veranderen de structuur van de betrokken sterrenstelsels.

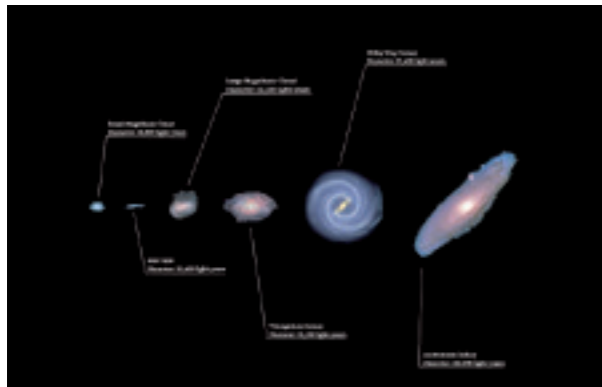
Het virgo supercluster: ons supercluster

Het Virgo-cluster is het centrale deel van het Virgo Supercluster, een veel grotere verzameling van sterrenstelsels waartoe ook onze Lokale Groep behoort. Dit supercluster strekt zich uit over honderden miljoenen lichtjaren en omvat duizenden sterrenstelsels.

En ook Grote Aantrekker

Terwijl we nog verder de kosmos in kijken, ontdekken we de aanwezigheid van een nog grotere structuur die bekend staat als de Grote Aantrekker. Dit is een gravitationeel zwaartepunt dat duizenden sterrenstelsels, waaronder die in het Virgo Supercluster, naar zich toe trekt.

De Grote Aantrekker bevindt zich op ongeveer 150 tot 250 miljoen lichtjaar van de aarde in de richting van het sterrenbeeld Centaurus. Het is een regio van verhoogde dichtheid die de bewegingen van sterrenstelsels in een enorm gebied beïnvloedt. Ondanks zijn immense invloed, blijft de exacte aard van de Grote Aantrekker enigszins mysterieus door de aanwezigheid van grote hoeveelheden donkere materie.

Enkele sterrenstelsels uit de lokale groep, de groottes zijn op schaal, de afstanden tot elkaar niet. Bron: Wikipedia

Laniakea supercluster: onze thuisregio

Recente studies hebben aangetoond dat de Grote Aantrekker deel uitmaakt van een nog grotere structuur die het Laniakea Supercluster wordt genoemd. Laniakea, wat 'onmetelijke hemel' betekent in het Hawaïaans, omvat ons Virgo Supercluster en andere nabijgelegen clusters, en strekt zich uit over meer dan 500 miljoen lichtjaar.

Het Kosmische Web: De Ultieme Wildernis

Het kosmische web bestaat uit filamenten van donkere materie waarin sterrenstelsels, clusters van sterrenstelsels en superclusters zijn ingebed. Deze filamenten vormen een netwerk dat zich uitstrekt over honderden miljoenen lichtjaren, en worden gescheiden door enorme lege ruimtes die bekend staan als kosmische leegtes of voids.

Donkere materie: het onzichtbare fundament

Donkere materie vormt het fundament van het kosmische web. Hoewel deze mysterieuze stof niet direct waarneembaar is, weten we van het bestaan ervan door de gravitatie-effecten op zichtbare materie. Donkere materie trekt gewone materie aan, waardoor sterrenstelsels en clusters zich vormen langs de filamenten van het web.

Filamenten: de kosmische snelwegen

De filamenten van het kosmische web zijn de snelwegen van het universum, waarlangs materie zich verzamelt en sterrenstelsels zich vormen. Deze filamenten kunnen honderden miljoenen lichtjaren lang zijn en bevatten de meerderheid van de sterrenstelsels in het universum. De dichtheid van materie is hoger in deze filamenten dan in de lege ruimtes ertussen.

Kosmische leegtes: de grote woestenijen

Tussen de filamenten liggen de kosmische leegtes, uitgestrekte gebieden met een lage dichtheid van materie. Deze leegtes kunnen tientallen tot honderden miljoenen lichtjaren groot zijn en bevatten weinig sterrenstelsels. Ze vormen de grootste structuren van leegte in het

universum en spelen een belangrijke rol in de dynamiek van het kosmische web.

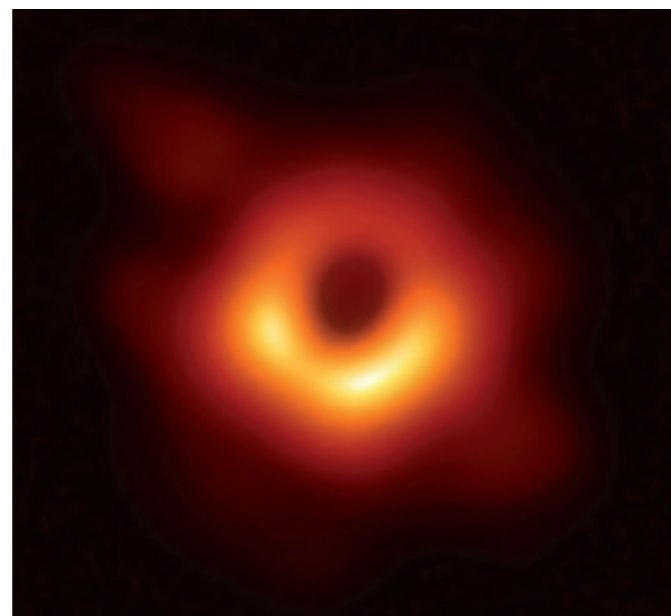
De oorsprong en evolutie van het Kosmische Web

De structuren van het kosmische web zijn ontstaan uit kleine dichtheidsfluctuaties in de vroege stadia van het universum. Na de oerknal begon de zwaartekracht deze kleine fluctuaties te versterken, waardoor materie zich ging verzamelen in filamenten en holtes vormden. Over miljarden jaren hebben deze processen geleid tot de vorming van de complexe en grootschalige structuren die we vandaag de dag observeren.

Het onderzoeken van het Kosmische Web

Astronomen bestuderen het kosmische web door middel van verschillende observatietechnieken, zoals de analyse van de verdeling van sterrenstelsels, de beweging van galactische clusters en de kosmische achtergrondstraling. Grootschalige hemelonderzoeken en geavanceerde simulaties helpen ons om een gedetailleerd beeld te krijgen van deze immense structuren.

Het kosmische web is niet alleen een indrukwekkend visueel fenomeen, maar het biedt ook belangrijke inzichten in de fundamentele natuurwetten en de evolutie van het universum. Door het bestuderen van het web kunnen wetenschappers meer te weten komen over de rol van donkere materie, de invloed van donkere energie en de processen die de vorming van structuren op kosmische schaal sturen.

De ondertussen beroemde eerste foto genomen door de 'Event Horizon' telescoop van een zwart gat in het gigantische elliptische sterrenstelsel M87, onderdeel van het Virgo-cluster. Bron: Nasa

In beeld

Grote kattenstaart

Ron Poot, KNNV

De zomer is pas echt begonnen als de grote kattenstaart begint te bloeien. De opvallende paarsrode bloemen geven meteen een vrolijk gevoel als je ze ziet langs de kant van de weg. De vorm van de langwerpige bloemtrossen doen inderdaad denken aan kattenstaarten.

De grote kattenstaart is een algemene soort van slootkanten en moerassen. Vaak zie je hem samen met andere kleurige zomerbloeiërs, zoals de grote wederik en moerasspirea, die ook van vochtige standplaatsen houden. Deze soorten vormen een heerlijke kleurencombinatie van paarsrood, knalgeel en geelwit. Ook de insecten zijn er blij mee. Het gonst van de bijen en vliegen rond deze bloemenpracht vol nectar.

Een bijzonderheid van de kattenstaart is dat deze plant een trucje heeft om zelfbestuiving te voorkomen. Wanneer je de bloemen van verschillende planten van nabij bekijkt, zul je zien dat de meeldraden en stijlen er niet altijd hetzelfde uitzien. Er zijn planten met korte meeldraden en lange stempels en er zijn planten met lange meeldraden en korte stempels. En er is nog een tussenvariant. Als een bij een bloem met lange meeldraden bezoekt, zal de bloem stuifmeelkorrels op de achterkant van zijn lijf

achterlaten. Vliegt hij van bloem tot bloem op dezelfde plant, dan zal er geen bestuiving plaatsvinden, want die plant heeft korte stempels en die kunnen de stuifmeelkorrels op het achterlijf niet bereiken. Pas als de bij naar een plant met lange stempels gaat, vindt er bestuiving plaats. Een vergelijkbaar verhaal gaat op voor de bloemen met korte meeldraden en lange stempels, daar zal het stuifmeel juist bij de kop van het insect zitten. Kruisbestuiving is gunstig voor het mengen van eigenschappen binnen de soort, waardoor je een krachtige populatie krijgt.

In het veld lijkt kattenstaart wel een beetje op een wilgenroosje, dat ook langwerpige paarsrode bloemtrossen heeft. De bloemen van een wilgenroosje zijn echter viertallig. Bovendien vormt deze plant opvallend lange vruchten onder de bloemen. Kattenstaart heeft vijf bloemblaadjes en kleine, onopvallende vruchten.

Samenwerking is de sleutel tot succes van een organisatie, project of team.

Mediator | Trainer | Coach

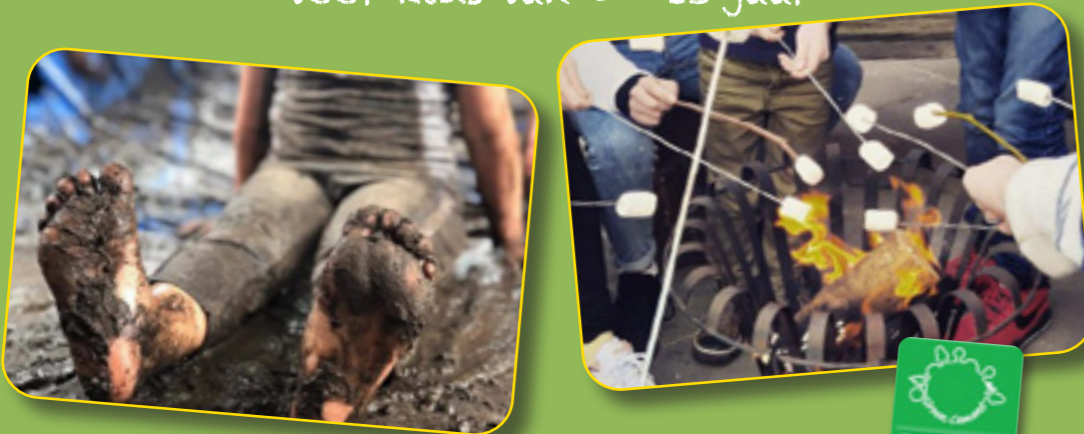
www.HanRottink.nl | 06 20439985

Met training, coaching en mediation ondersteunt **Han Rottink** organisaties in hun ontwikkeling, teams in hun teamprocessen en individuele mensen in hun persoonlijke groei.

“Alleen ga je sneller, samen kom je verder”

Staan en Opvallen!
voor kids van 0 - 13 jaar

www.kovhighfive.nl

Almelo: Roskamstraat 3 - T: 0546 648460 & Schoolstraat 44 - T: 0546 432976

Activiteiten

De zes verenigingen hebben samen een heel gevarieerd en breed activiteitenaanbod voor hun leden (samen bijna 1.000) en belangstellend publiek.

Vaste activiteiten van Nivon

Onderstaande binnenshuis-activiteiten vinden plaats in het Natuurhus:

- Maandag 13.30 uur: Olieverfschilderen
Informatie via Marjolein Haaksman, 06 46 03 16 14, marjolein.haaksman@live.nl
- Dinsdag 13.30 uur: Patchwork en quilten
Informatie via Janny Hammink, 0546 81 04 32, henkhamm@hetnet.nl
- Diverse keren op donderdag 14.00 uur: Leeskring
Informatie via Hannie Snel, 0546 45 97 59, hanniesnel@gmail.com

(Vertrek)adressen activiteitenkalender:

Natuurhus:	Hagenborgh 4, 7607 JT Almelo
Astrona:	Noordikslaan: Noordikslaan 47, Almelo
Beeklust:	Kinderboerderij/Stadsboerderij/Park: parkeren bij Ledehoerslaan 3, Almelo
Canisius:	Langs het Slot tussen Canisius en MTF Automobielen
Doepark De Hagen:	Hagenborgh 4, 7607 JT Almelo tegenover de Wok, Almelo
Erve Peeze:	Informatiecentrum de Doorbraak, Wolbeslanden 5, 7627 PS Bornerbroek
Fayersheide:	Walstraat, Vriezenveen
Frans op den Bult	Hengelosestraat 6, 7561 RT Deurningen
Korenmolens:	Korenmolen 'De Hoop', Nieuwstraat 71a, Almelo
Kriekenhaar Natuurvriendenhuis:	Kriekenhaar 11, Bornerbroek
't Maatveld	Tusveld 31-33, Bornerbroek
Meesterhuis:	Ypeloschoolweg 2a, parkeren bij het Akkerhus (naast de school de Akkerwal)
Noordikslaan:	Noordikslaan 47, Almelo
NS-Station:	Voorzijde NS-station (centraal) Almelo
Ootmarsum:	Parkeerplaats hoek Oldenzaalsestraat en Wolfsbree
Oude weverij:	Sluiskade NZ 14, Almelo
De Pook:	Kanaal Almelo-Nordhorn, ter hoogte van het einde van de Gravenallee
Schelfhorst:	Winkelcentrum Schelfhorst, Ingang oostzijde (sporthal)
Stadsboerderij Erve van Marle,	Mooie Vrouwenweg 45 Almelo
Woonboulevard Almelo	Ingang direct rechts
Zwembad:	Het Sportpark, Sluiskade NZ 126, Almelo

IVN - KNNV excursieprogramma

- Als de excursie per auto is, worden de deelnemers (ook de automobilisten) vriendelijk verzocht zich aan te melden.
- Bij de dagexcursie lunchpakket en drinken meenemen.
- Houd te allen tijde rekening met het weer en de weersverwachting.
- Waar nodig: minimaal 24 uur van te voren aanmelden.
- Instappen? Carpoolen op basis van het delen van de reiskosten.

Hieronder vindt u de activiteitenkalender. De meest actuele versie vindt u op www.natuurhusalmelo.nl

Tip! De activiteitenkalender is uitneembaar, dus bewaren aan het prikbord kan!

JULI 2024

Datum	Activiteit	Tijd	Plaats/vertrek	Aanmelding	Vereniging	Kosten
ma 1-ma 30-9	Expositie glaskunst van Annelieke Huuymen		Natuurhus			
di 2	Excursie Flora in en om Almelo. De kleine Doorbraak	19.30-21.30	't Maatveld		KNNV	zie website
za 6	Tuinenreis naar 3 tuinen in Gelderland	09.00-17.00	Woonboulevard	info@almelo.groei.nl	Groei & Bloei	leden € 25,-, niet-leden € 30,- plus kosten carpoolen € 15,- gratis
zo 7	Bemplanten	10.00-15.00	Natuurhus Doepark de Hagen	Ron Poot, 06 22 99 71 49 ronpoot@gmail.com Maximaal 20 personen	KNNV	gratis
zo 7	Excursie Flora in en om Almelo	10.00-15.00	Natuurhus		KNNV	zie website
zo 7	Landelijke zonneparkdag	14.00-16.00	Natuurhus		AstronA	info volgt
za 13	Landelijke Open Imkerijdag	11.00-16.00	Erve Peeze		't lemenschoer	gratis
zo 14	Wandelen	10.00-14.00	NS Station	info@nivalmelo.nl / 06 18 78 30 09	Nivon	reiskosten
wo 24	Op safari in het Doepark	14.00-16.00	Doepark de Hagen		NME	

AUGUSTUS 2024

Datum	Activiteit	Tijd	Plaats/vertrek	Aanmelding	Vereniging	Kosten
zo 11	Wandelen	10.00-14.00	NS Station	info@nivalmelo.nl / 06 18783009	Nivon	reiskosten
do 15	Dagexcursie naar 3 tuinen in Flevoland	09.15-17.30	Woonboulevard	info@almelo.groei.nl	Groei & Bloei	€ 12,- + carpoolen
za 31	Vleermuizen excursie	volgt	Doepark	Laura Brummeluis, 06 30 52 03 22 laura.brummeluis@gmail.com Ben van Veenen, 06 21 88 25 51 Maximaal 20 personen	IVN/KNNV	gratis

SEPTEMBER 2024

Datum	Activiteit	Tijd	Plaats/vertrek	Aanmelding	Vereniging	Kosten
za 7	Fête de la Nature	11.00-18.00	Doepark		IVN	gratis
zo 8	Fietsen	10.00-15.00	Natuurhus	Hans Rijper, 06 18 78 30 09 of info@nivalmelo.nl	Nivon	op basis van carpoolen
wo 11	Lezing: Paddenstoelen in onze omgeving Mycologie en mythologie	19.30-22.00	Natuurhus	Henri Jansen, 06 20 08 00 33 Maximaal 25 personen	IVN/KNNV	gratis
wo 11	Avondexcursie naar DG Kwekerij Daarvenveen	18.00-20.00	Woonboulevard of om 18.30 uur bij de tuin	info@almelo.groei.nl	Groei & Bloei	€ 2,- + carpoolen
wo 18	Informatieavond spreker Pieter Nijhof	19.30-22.00	Natuurhus	niet nodig	Groei & Bloei	leden € 2,50, niet leden € 5,-
do 19	Leeskring met Hannie Snel	14.00-16.00	Natuurhus		NIVON	leden gratis
za 21	Oostvaardersplassen	08.30-17.30	Woonboulevard Tegenover camera expres	Henri Jansen, 06 20 08 00 33 Ben van Veenen, maximaal 20 personen	IVN/KNNV	op basis van carpoolen
zo 29	Oogsten, moestuin, Natuurbeleving	10.00-12.00	Doepark de Hagen	Scharrelkids.ivn.almelo@gmail.com	IVN	leden gratis, niet leden € 3
zo 29	Oogstfestival		Doepark de hagen	niet nodig	SVA	gratis
ma 30-9-dec	Expositie over fossielen. (Nadere info volgt)					

OKTOBER 2024

Datum	Activiteit	Tijd	Plaats/vertrek	Aanmelding	Vereniging	Kosten
za 5	Paddenstoelenexcursie	14.00-16.00	Bruggetje Gravenallee	Laura Brummeluis, 06 30 52 03 22 laura.brummeluis@gmail.com Henri Jansen, 06 20 08 00 33 Maximaal 20 personen	IVN/KNNV	gratis
za 5	Plantenruil	10.00-10.30	Stadsboerderij Beeklust	niet nodig, inbrengen planten vanaf 09.30 uur	Groei & Bloei	gratis
zo 13	Wandelen	10.00-14.30	NS-Station	Hans Rijper, 06 18 78 30 09 of info@nivalmelo.nl	Nivon	op basis van carpoolen
zo 20	Fotosafari / paddenstoelen	10.00-12.00	volgt	Scharrelkids.ivn.almelo@gmail.com	IVN	leden gratis, niet leden € 3
wo 23	Informatieavond spreker Tinka Chabot over snoeien met respect voor de natuur	19.30-22.00	Natuurhus	niet nodig	Groei & Bloei	leden € 2,50, niet leden € 5,-
zo 27	Nacht v.d. nacht	14.00-22.30	Natuurhus	Natuurhus	IVN/KNNV/Astrona	nog niet bekend
ma 28	Lezing en workshop door Annette van der Knaap	19.30-22.00	Natuurhus	Natuurhus	't lemenschoer	kosten zie website
wo 30	Spinnen! Nadere info volgt	14.00-16.00	Natuurhus	Natuurhus	NME	gratis

Voorjaars Groene visite

Margreet Hettinga en Helga Rauwers, IVN Almelo

Op een woensdagmorgen, dit voorjaar, hadden we 'n hele geslaagde visite bij 't Weggeler. Tijdens deze ochtend hebben Hermien en ik het thema Lente besproken en laten zien. We hadden voorjaarsbloemen meegenomen en bij de koffie deelden we 'lentekoekjes' uit.

We hadden ook materiaal bij ons over de voorjaars schoonmaak, zoals een mattenklopper, een borstel/ boender en Sunlightzeep. De mattenklopper bracht veel herinneringen naar boven over het zware werk van matrassen naar beneden sjouwen om buiten uit te kloppen. We hadden ook boenwas en groene zeep meegenomen. Eerst maar eens laten ruiken of de geur bekend was of herinneringen bracht.

Meeste reacties waren "Ja, het ruikt wel bekend, maar ik weet niet wat het is," tot "Oh nee, dat ruikt niet lekker." Er was één mevrouw die meteen zei "Dit is boenwas om de meubelen te boenen." Toen was het veel "Ooh ja, dat is het!"

Daarna kwamen de natuur, de bloemen en de vogels in de tuin voorbij. We hebben de zang en de afbeeldingen van de koolmees, de mus en de Kievit laten horen en zien. We hebben nog naar 'verzoek'-vogels gevraagd. Toen werden ooievaar, reiger en koekoek genoemd. Spontaan kwamen er liedjes naar boven als 'Ga mee naar buiten', 'De grote stille heide' en 'Roodborstje tikt tegen 't raam'. De bewoners deden erg actief mee bij de gesprekken en ze vonden het 'n hele gezellige ochtend. Voor herhaling vatbaar! Leuk om te horen en om op terug te kijken.

Herenochtend

Elke vrijdagochtend is er in een ontmoetingsruimte van het Meulenbelt een herenochtend. De heren komen van

verschillende afdelingen en worden hartelijk verwelkomd door een tweetal vaste vrijwilligers, uiteraard ook heren.

Een keer in de maand wordt de Groene Visite uitgenodigd om deze gezellige ochtend inhoud te geven. Samen met de vrouwelijke (jonge) stagiaire, zijn wij de enige drie vrouwen in een herengezelschap.

Half januari hadden we Henk van der Aa uitgenodigd om met ons mee te gaan. Henk kan geweldig boeiend vertellen over vogels in de natuur. Deze ochtend wilden we het met de heren vooral gaan hebben over de uilen. Henk had veel materiaal meegenomen over dit onderwerp en wij hadden een paar opgezette uilen uit het Natuurhus mee.

Henk vertelde hele interessante wetenswaardigheden over de uil, afgewisseld met leuke anekdotes. Zoals het ophalen van uilenballen bij een bekende boer. In de donkere stal lagen volgens de boer heel veel uilenballen. Bij licht inspecteerde Henk de ballen en bleken het opgedroogde keutels van het kleine hondje van de boer te zijn.

De uilenkast is getoond. Ook is toegelicht dat het een zoektocht is naar het juiste model, zodat andere ongewenste dierlijke gasten er geen gebruik van kunnen maken. Dit werd met veel interesse door de heren gevolgd.

Opvallend was dat de heren veel wisten over de verschillende uilen en de geluiden ook herkenden. Door de grote interesse en aandacht voor het onderwerp was het een geweldige ochtend. Vooral dank aan Henk die op een hele ontspannen en rustige manier veel heeft verteld. Hij anticipeerde geweldig op de reacties in de groep.

Goastok

In dezelfde herengroep zijn we in februari met de goastok op pad gegaan. De goastok zelf gaf al veel gespreksstof. Wie er allemaal zo'n mooie stok hebben gehad, waar ze nog worden gemaakt en hoe ze worden gemaakt. Toen we met de goastok de Gravenallee van Almelo inwandelden, met voor iedereen herkenbare plekken, werd één van de heren erg emotioneel. In de Gravenallee had hij ooit zijn grote liefde gevonden. Zijn vrouw was helaas overleden. De mooie herinneringen aan haar kwamen bij het zien van de foto's weer bij hem binnen.

Boerderij

In maart hebben we de herenochtend bezocht met als onderwerp: De boerderij. Het boerenleven van vroeger: hard werken, veel met de hand, omdat er nog weinig machinaal gebeurde, riep veel herinneringen op. We hebben de ochtend afgesloten met een mini quiz. Een van de heren afkomstig van de boerderij was duidelijk een uitbinker in het beantwoorden van de vragen. De quizvragen brachten ook weer veel gespreksstof. De proeverij van boerenkaas, melk en karnemelk als onderbreking werd heel goed ontvangen.

Op bezoek bij de herenochtend in het Meulenbelt is ongeacht het onderwerp een groot succes, mede vanwege de zeer actieve bijdrage van de vrijwilligers en veel respons uit de groep heren.

Lathyrus

Annelieke Huurneman, Groei & Bloei

Er zijn twee soorten: de eenjarige *Lathyrus odoratus* en de *Lathyrus latifolius*. De eerste moet je ieder voorjaar zaaien. De tweede is een vaste plant.

Lathyrus is familie van erwten en kapucijners, dat zie je aan de bloemen en peulen die precies op peultjes of doperwten lijken. Het grote verschil? *Lathyrus*, pronkerwt, bloeit voor de sier en niet voor het nut.

Lathyrus odoratus

Eenjarige *Lathyrus* is een fantastische klimplant met geurende (snij)bloemen in alle mogelijke tinten. Stop de bruine, kogelronde zaden eind februari/begin maart in vrij diepe potjes. Bij kamertemperatuur kiemen ze meestal binnen tien dagen. In de koude kas of buiten duurt het wat langer. Plant de zaailingen op een onderlinge afstand van circa 5 cm van elkaar, tegen gaas of draad.

Muizen zijn dol op de ontkiemende zaden, zorg dus dat ze er niet bij kunnen. Vogels vinden de jonge, uitgeplante zaailingen erg lekker. Bescherm ze met vliesdoek of wacht met uitplanten tot ze zo'n 30 cm groot zijn. *Lathyrus* houdt van vruchtbare, diep losgemaakte grond.

Blijf knippen

De plant is eenjarig en wil graag zaden produceren, maar zodra er veel goed gevulde peulen aan de plant hangen, stopt *Lathyrus* met bloemknoppen maken. Blijven plukken is de oplossing.

Knip in de zomer elke tien dagen de uitgebloeide en de verse bloemen weg. Die bloemen kunnen in een vaasje. Spaar de bloemknoppen.

Bewaar de zaden uit de peulen

Als de dagen korter worden en er minder bloemen verschijnen, laat je wat bloemen uitgroeien tot peulen. Als de peulen geel kleuren en de zaden zwart, zijn ze oogstrijp. Bewaar de zaden in een afgesloten blik op een koele plaats. Zo blijven ze kiemkrachtig. Start in het voorjaar met voorzaaien en het feest begint opnieuw.

Lathyrus latifolius

De vaste *Lathyrus latifolius* groeit op deze foto tussen een clematis. Het geheel steunt tegen een hek van gespleten kastanjehout.

De vaste pronkerwt geurt niet. De plant heeft een steuntje nodig. Geschikte kandidaten zijn bijvoorbeeld de sering, bonte kornoelje *Cornus alba* 'Elegantissima' en de vlinderstruik. Deze vaste pronkerwt groeit behoorlijk snel, de gastheer die als steun dient, moet dus wel stevig zijn. Na de bloei knip ik de peulen weg, de plant bloeit dan erg lang door. Knip alle stengels in het voorjaar tot vlak boven de grond af en geef in de winter een mulchlaag van compost.

Wolf in de tuin

Henri Jansen, IVN/KNNV

Ik heb hem nog nooit live gezien, behalve in een Duits Tierpark, de wolf. Een fascinerend dier. Terwijl ik dit schrijf ligt een afstammeling ervan aan mijn voeten, onze hond Tygo.

Onze verre voorouders, die van en met de natuur leefden, kwamen de wolf ook tegen en het waren vast en zeker ook voedselconcurrenten op een bepaalde manier. Wie vrat wiens restjes op? Was het de mens die de wolf van zijn prooi verjoeg, of was het de wolf die de jachtresten van de mens waardeerde? Ze kwamen elkaar in elk geval tegen.

Wolven zijn sociaal levende dieren die in georganiseerde roedels leven en daarbinnen wordt voor elkaar gezorgd. Het lijkt wel op het gedrag van een groep mensen, sociaal en verzorgend. Duizenden jaren geleden werd een wolf afhankelijk van de mens en zo een 'huis'-vriend om zijn sociale en afhankelijk karakter.

Bijenwolf

Nu van mijn geliefde wolf naar het eigenlijke onderwerp van dit artikel. Afgelopen jaar was ze er weer. Sinds ik meer naar wilde bijen kijk, kom ik haar vaker tegen. Het is de wolf in onze tuin. In dit geval een bijenwolf *Philanthus triangulum*. Maar eigenlijk is het geen bij, maar een wesp, namelijk één van de soorten graafwespen.

Gangengraver

Een graafwesp doet hun naam eer aan en graaft gangen in de bodem. In deze gangen worden de prooien afgezet

om voor de volgende generatie te zorgen. Bijen worden actief gevangen door het vrouwtje en naar deze gangen gebracht. Een aantal bijen wordt in één cel geplaatst, waarna er een eitje op afgezet wordt. De larve die uit het eitje komt, heeft zo voldoende voedsel om uit te kunnen groeien tot de volgende generatie.

Het liefst vangt de bijenwolf honingbijen. Onze vrienden van 't lemenschoer zullen daar niet zo blij van worden, maar over het algemeen wordt geen grote schade toegebracht aan de bijenvolken. Op de foto een bijenwolf gewoon in onze tuin.

Op de uitkijk naar een prooi en een andere die in dit geval een akkerhommel heeft gevangen. Dat schijnt niet vaak voor te komen. Het beeld laat zien dat de wesp de hommel in de borst steekt. Eenmaal verdoofd, wordt de hommel naar de gang gebracht. Het schijnt dat de gevangen bij of hommel de honingdauw uitspuugt dat dan door de bijenwolf wordt opgenomen. Twee vliegen in één klap.

Het woord domesticeren bestond in de tijd van onze voorouders nog niet, maar dat is met de wolf gelukt. Het domesticeren van de bijenwolf is niet aan de orde. De natuur moet maar gewoon zijn gang gaan.

Erasmus doet groen!

Angelien Hoppen en Miriam ten Velde, Groene Loper Almelo

In het jaar in 2024 bestaat Het Erasmus 150 jaar. De school maakt dus al 150 jaar deel uit van de stad Almelo. Tijdens het jubileumjaar wil de school iets teruggeven aan de stad. In dit geval aan de natuur. Op 15 maart hebben leerlingen en personeel van het Erasmus zich in het kader van 'Erasmus Doet', ingezet om de biodiversiteit te verhogen en op natuurlijke wijze het aantal processierupsen te verminderen.

De groene loper en NL doet

De groene loper Almelo helpt sinds een aantal jaren verenigingen en clubs bij een aanvraag voor subsidie bij het Oranjefonds voor NL doet voor een groene klus in Almelo. Het Erasmus sloot dit jaar aan met 'Erasmus Doet' bij een aantal van deze klussen. Helpende handen zijn altijd nodig en we hopen dat de jeugd op deze manier ook geprikkeld wordt om zich in te zetten voor onze mooie natuur in en rond Almelo.

De brugklasleerlingen van het Erasmus konden hun eigen nestkastje in elkaar timmeren. Dat gebeurde door 29 leerlingen met hun begeleiders bij Erve de Wateregge in het buitengebied van Almelo. De Groenderij en het IVN Almelo zorgden voor bouwpakketten voor nestkasten voor mezen.

Het was een fantastische morgen waarbij de leerlingen hebben ervaren dat iedereen kan bijdragen aan een zo

gevarieerd mogelijke flora en fauna in en om Almelo. De kastjes worden opgehangen in Almelo. Het IVN Almelo zal de exacte plek nog bepalen.

Jeukrups

De nestkasten helpen goed tegen de overlast van de eikenprocessierups. Haartjes van de rups irriteren je huid en zijn gevaarlijk voor je ogen, longen en slijmliezen.

Pimpelmezen en koolmezen broeden graag in deze nestkasten. Je hangt ze op in oostelijke richting, zodat de regen niet in de opening kan waaien. Hopelijk zijn de nestkasten het afgelopen voorjaar al bezet.

Een zinvolle klus in de buitenlucht met speciale dank aan vrijwilliger Gerrit Bruggeman voor zijn deskundige en oplossingsgerichte hulp en natuurlijk aan het Erasmus voor de hulp en bereidwilligheid voor deze mooie groene klus en het bekostigen van de bouwpakketten.

Fototip: Een scherpe foto maken

Ron Poot, KNNV

"Niet scherp" is een veelgehoorde klacht bij het bekijken van foto's. Hoe kun je onscherpte voorkomen? Of beter: hoe kun je ervoor zorgen dat de scherpste op de juiste plaats komt. Want dat is vaak het probleem, dat de scherpste nét verkeerd zit.

Verkeerde instelling afstand

Een tweede belangrijke oorzaak van onscherpte is de verkeerde instelling van de afstand tot het onderwerp. Als je de camera op 'automatisch' zet, kan het zomaar gebeuren dat de camera ergens anders op scherpstelt dan je wilt. Vooral bij kleine onderwerpen die dichtbij zijn, kan dit gemakkelijk gebeuren. Dan is de horizon scherp en het vliindertje voor je neus onscherp. Handmatig instellen van de scherpste is de meest voor de hand liggende oplossing (M-stand). Dat vereist wel weer tijd en extra vaardigheid.

Ken je camera!

Sommige camera's hebben slimme trucjes ingebouwd die hierbij helpen. Bijvoorbeeld doordat je scherp kunt stellen met behulp van een touchscreen. Even met je vinger het scherm op de juiste plek aanraken en het is geregeld.

Soms kun je de scherpste 'vasthouden' door de afdrukknoop half ingedrukt te houden. Als je (bijvoorbeeld) een bloem in het midden van de zoeker scherpstelt en je houdt de knop half ingedrukt, dan kun je toch de compositie veranderen zonder dat de camera weer opnieuw (en op de verkeerde plek) scherpstelt.

Scherptediepte

Het kan ook zijn dat je wel scherpste op het goede onderwerp hebt, maar dat het scherpe stukje wel heel erg beperkt is. Dan is de scherptediepte te klein. Door je diafragma dicht te draaien (groter f-getal) vergroot je de scherptediepte en dat kan net voldoende zijn.

Scherpte op de goede plek betekent ook, dat het niet zo erg is als er andere delen van de foto niet scherp zijn. Vooral bij macrofotografie zie je dat de scherptediepte vaak gering is en er veel vaag en onscherp is in het beeld. Dat kan juist heel mooi zijn. Onscherpte geeft een dromerige sfeer en wat wel scherp is, krijgt meer nadruk. Macrolenzen zijn daar speciaal voor gemaakt. Bij een compactcamera of smartphone kun je veel grotere scherptediepte bereiken. Voor macrofotografen is het zeer precies instellen van scherpste en scherptediepte en manipuleren met onscherpte de kunst van het vak.

Laten we eerst eens kijken wat de oorzaken van onscherpte zijn.

Bewegingsonscherpte

Ten eerste: bewegingsonscherpte. Een foto van een vliegende vogel of vlinder kan gemakkelijk onscherp zijn, omdat de vleugelslag sneller is dan de sluitertijd van je camera. Ook als je de afstand goed hebt ingesteld, is de foto toch onscherp. Een oplossing is de sluitertijd van je camera handmatig in te stellen op een snelle sluitertijd (S-stand). Bijvoorbeeld 1/2000 sec. Op een lichte zonnige dag kan dat prima. Op een donkere dag of in het bos is het lastiger. Dan moet je de korte belichting door de snelle sluitertijd compenseren door je diafragma open te zetten (lager f-getal) en/of door je ISO getal (lichtgevoeligheid) te verhogen.

Ook bij niet bewegende onderwerpen kun je bewegingsonscherpte krijgen. Dan ben je zelf de oorzaak, doordat je vanuit de hand fotografeert bij slechte lichtomstandigheden. Zelfs met een vaste hand kun je niet fatsoenlijk onder een sluitertijd van 1/30 seconde fotograferen. Dan is gebruik van een statief of een andere ondersteuning noodzakelijk.

Scharrelkids

Meedoen? Meld je aan via scharrelkids.ivn.almelo@gmail.com tot twee dagen voor de activiteit.

Florinda te Riele, IVN Almelo

September: Oogstfeest

Na het succes van vorig jaar willen we graag ook dit jaar met de Scharrelkids aansluiten bij het Oogstfeest in het Doepark. Voordat het park open wordt gesteld aan de bezoekers willen we alvast met de Scharrelkids in kleine groepjes aan de slag om de natuurverschijnselen van het Doepark van dichtbij te onderzoeken. We gaan onder andere een kijkje nemen in de Tiny Forest, de natuur via de zintuigen ervaren met yoga en bosbaden en vanzelfsprekend gaan we ook een bezoek brengen aan de moestuin op zoek naar groenten die geoogst kunnen worden.

Datum: zondag 29 september
Tijd: 10.00 - 12.00
Locatie: Natuurhus

Oktober: Foto excursie

In oktober gaan we met de Scharrelkids op pad en wel met onze fotocamera's. We laten ons verwonderen door de herfstverschijnselen en proberen de mooiste kleuren en vormen vast te leggen. We staan stil bij de handige kneepjes van het vak natuurfotografie, maar we hopen vooral veel moois te kunnen ontdekken in de natuur! De exacte plek van de excursie volgt nog.

Datum: zondag 20 oktober
Tijd: 10.00 - 12.00
Locatie: volgt

Kijk voor meer informatie over tijd en locatie op: www.ivn.nl/afdeling/almelo.

Even voorstellen:

Judith Kraak

Judith Kraak, Natuurhus Almelo

Ik ben nieuw bij het Natuurhus, dus ik wil me even voorstellen. Mijn naam is Judith Kraak, ik ben biodiversiteitsambassadeur van de Nederlandse Bijenhoudersvereniging (NBV) en klimaatcoach bij klimaatgesprekken.

In september 2023 ben ik van Capelle aan den IJssel naar Almelo verhuisd en co-klimaatburgemeester geworden samen met Willem Dijkema, onze stadsherder in Almelo. Daarnaast ben ik imker, lid van 't Iemenschoer en ook lid van het IVN. Vanuit deze rollen ben ik erg actief geweest in mijn vorige gemeente Capelle aan den IJssel.

In het verleden heb ik met veel plezier in Twente gewoond, maar in verband met de kansen die ik zag voor mijn onderneming ben ik naar het westen verhuisd. Nu ik met plezier weer in Almelo woon, in de buurt van mijn kinderen en kleinkinderen, is het even uitrusten en kijken waar ik met mijn kennis en ervaring bestaande projecten kan ondersteunen, of zelf iets kan initiëren.

Met het Natuurhus ben ik met mijn neus in de boter gevallen. Een prachtig gebouw, waar uiteenlopende natuur en gerelateerde verenigingen samenkomen. Er worden prachtige dingen georganiseerd en er is ruimte om zelf iets te initiëren. De mensen zijn lief, gastvrij en behulpzaam. Wat wil je nog meer? Gezonde horeca? Een waterspeelplaats? Alles is aanwezig.

Een heel Doepark met voor ieder wat wils; chill plekken, moestuin, jeu de boules baan. Jullie weten het waarschijnlijk allemaal wel, maar voor mij, als nieuweling is dit echt een prachtige plek vol kansen, ontdekkingen en fascinerende kennismakingen. En dat op slechts 10 minuutjes lopen van mijn nieuwe huisje!

Al snel nadat ik in Almelo was neergestreken, heb ik aangegeven graag bij te willen dragen. Daar is uit voortgekomen dat ik nu de algemene mailbox info@natuurhusalmelo.nl beantwoord en het adressenbestand van de leden actueel houd voor onder andere de juiste verzending van het Natuurhusmagazine.

Graag wil ik me in Almelo inzetten voor een beter leefklimaat voor onze insecten en onze inwoners kennis laten maken met de wondere wereld van alles wat vliegt, kruipt en wroet. Ook wil ik bijdragen aan de bewustwording van onze inwoners. Zij vormen een belangrijke schakel in het geheel en zijn afhankelijk van een gezonde natuur in balans met alle leven wat zich hier nu afspeelt. Graag tot ziens in het Natuurhus!

De paardenbloem (*Taraxacum officinale*)

Wiepke van de Vliet, IVN Almelo

Wie kent hem niet, deze plant die overal in grasland en bermen voorkomend. Als kind speelden wij met het vruchtpluis ervan. De zaadpluizen gebruikten wij als een soort orakel. Wat na drie keer blazen op de bloembodem overbleef, was bepalend voor het aantal jaren dat je nog moest wachten voor je ging trouwen of voor het aantal kinderen dat je zou krijgen of hoeveel tientallen jaren je nog in leven zou blijven.

Als je in één keer alle vruchtpluisjes kon wegblazen, pas dan mocht je trouwen. We maakten van de bloeiende stengels kransen of kettingen, die we op ons hoofd plaatsten of om de hals droegen. Hierbij liepen we vuile handen op door de melk uit de stengels. Kinderen kunnen overigens voor dit witte melksap overgevoelig zijn en lichte vergiftigingsverschijnselen krijgen, zoals braken en diarree.

Korte beschrijving

De bladeren staan in een rozet. De bladrand is flauw golvend tot scherp hoekig ingesneden. Dat is afhankelijk van de standplaats en andere invloeden van de omgeving, waar de paardenbloem zich dadelijk naar richt. De bloemhoofdjes zijn alleenstaand aan het einde van lange holle stelen. De bladen zijn rechtopstaand of teruggeslagen. De bloemen zijn geel of soms van buiten oranje-rood.

Bij zonsopgang opent hij blijmoedig zijn bloemen voor een ruime kring van belangstellenden. Bijen halen er de honing uit, kinderen vermaken zich ermee en vroege vogels oogsten het. De plant komt voor in alle koele en gematigde klimaatgebieden van de wereld, ofschoon hij oorspronkelijk slechts in Europa, Midden Azië, Noord-Afrika en Noord-Amerika voorkwam.

De naam van de plant

Het gebruik van de wetenschappelijke geslachtsnaam van de paardenbloem, *Taraxacum*, stamt uit het Arabisch of Perzisch. Het was de naam van een komposiet, maar of met die naam werkelijk de paardenbloem bedoeld was, weten wij niet zeker. Anderen beweren dat dit woord samengesteld is uit twee delen: 'Taraxis' (een oogziekte; vertroebeling van de ooglenzen) en het Griekse woord 'Akeomai', dat 'genezen' betekent.

Gebruik van de plant

Men gebruikte het melksap van de paardenbloem bij genezing van de ziekte. 'Officinale' is een toevoeging, die aangeeft dat de plant voor medische doeleinden wordt gebruikt en in de apotheek als zodanig aanwezig was. Zijn Nederlandse naam (paardenbloem) lijkt wel duidelijk. Paarden eten de plant graag. Ook varkens en konijnen weten er weg mee. In het Fries heet de plant 'Hynstebloem' (Hengstenbloem), elders varkensbloem en konijnenbladen.

Ze genezen ook waterbuik bij konijnen. Ik moest een keer voor het konijn van de burens zorgen en als hij honger had, moest ik hem distelbladeren geven. Het leek mij erg vreemd en toen ik heel voorzichtig een bos distelbladeren in het hok had gelegd, bleek dat de beesten dit voer helemaal niet waardeerden. Toen ik een verklaring vroeg, werd mij duidelijk dat men met de distels, paardenbloembladeren bedoelde. Ook in Twente spreekt men van 'diesels'. Deze distelbladeren vonden ze niet lekker en ze aten het niet met plezier op. Ik probeerde daarna paardenbloembladen. Die aten ze wel met plezier op.

Eigenschappen en namen van de plant

In het Cruydeboek van Dodonaeus (1517-1585) staat Papencruyt oft Canckerbloemen.

De plant heeft zoveel goede eigenschappen dat kanker of wat men in die tijd daartoe rekende, er ook mee bestreden kon worden. De plant drijft urine af en heeft daar de volksnamen pissebed, pisblom, beddezeeker, pluusblom en seekebed aan te danken. En aan zijn uiterlijk de namen kaarsjesbloem, lampies, kettekroet en kettingstronk. In Engeland noemt men de paardenbloem 'Toverklok'.

Toekomstige toepassing

Nederlandse onderzoekers werken met paardenbloemen om rubber te maken. Daardoor is er minder rubber uit bomen nodig en is er dus minder vervuiling en tropische boskap nodig voor rubberbomenkweek. Door de Russische paardenbloemen te kruisen met de Nederlandse paardenbloemen hopen de wetenschappers uiteindelijk 750 kilo rubber per hectare te oogsten. Daarnaast onderzoekt een consortium van Nederlandse universiteiten en bedrijven naar een alternatief voor de synthetische soort rubber, in de vorm van de paardenbloemen. Deze bevat (een beetje) grondstof voor rubber, die de onderzoekers met enzymen en andere duurzame extractie-methode uit de wortels willen halen om zo een andere bron te hebben voor het gewilde materiaal. Het lukt nu al om rubber uit de wortels te halen. Maar om dit op grote schaal te doen en de productie van paardenbloemen te perfectioneren, is geld nodig.

Weidevogels in industrieterrein Westermaat De Veldkamp

Truus Hoessler, IVN Almelo

Dit voorjaar bezocht ik opnieuw het weidevogelgebied de Veldkamp tussen Borne en Hengelo. Vorig jaar vond ik de aanblik al triest. Kieviten, scholeksters, patrijzen en eenden proberen er te broeden en hun jongen groot te krijgen ondanks het gigantische kabaal van de snelweg, het verkeer rondom de bedrijfsgebouwen en het lawaai en de drukte van de bouwmaachines voor de realisering van nog meer industriële blokken-dozen. Dit jaar was er nog maar een postzegel over van wat eens hun leef- en broedgebied was.

Een stukje geschiedenis

Het gebied Westermaat De Veldkamp omvat ruim dertig hectare grond aan de noordkant van de A1 / A35. De gronden bevinden zich grotendeels in de gemeente Borne en voor een klein deel in de gemeente Hengelo, nabij knooppunt Buren. Tot in het midden van de 19de eeuw bestond de Veldkamp voornamelijk uit heidegrond. Door de eeuwen heen stonden er een aantal boerderijen en sinds 1800 ook een steenbakkerij. In een gedeelte van de Veldkamp werd leem gewonnen. Het gebied was grotendeels erg drassig. Op de leemgebieden blijft door de ondoordringbaarheid van de grond veel water staan. Samen met de drassige grond is het een ideaal leef- en broedgebied voor onder andere weidevogels.

In 2001 ontwierpen de gemeenten Borne en Hengelo gezamenlijk een plan om van de Veldkamp een bescheiden bedrijventerrein te maken. Het resultaat was een klein bestemmingsplan voor vier kavels. De ligging van het bedrijventerrein vond men ideaal.

Centraal langs de snelweg met een goede ontsluiting door onder andere de Zuidelijke Randweg.

Al snel blijkt dat meerdere bedrijven belangstelling hebben om zich hier te vestigen en menig keer wordt het plan verder uitgewerkt. Een slimme zet van de gemeenten die dit een actualisering van het bestaande bestemmingsplan noemen. Zo wordt stap voor stap het hele gebied bedrijventerrein.

De Veldkamp maakt geen deel uit van een natuur- of groengebied met een beschermde status, zoals Natura 2000 of het Natuur Netwerk Nederland. In het oorspronkelijke bestemmingsplan is dan ook de conclusie opgenomen dat het bedrijventerrein niet grootschalig is in omvang en niet gelegen binnen een gebied met een beschermde natuurstatus.

Dat het bedrijventerrein nu nagenoeg het hele gebied omvat, lijkt niet meer van belang. In het oorspronkelijke bestemmingsplan wordt aangegeven dat de gevolgen

voor de natuur vanwege de kleinschaligheid te verwaarlozen zijn. De kieviten, scholeksters, patrijzen en hazen die in dit gebied leven of broeden worden naar mijn idee opgeofferd voor het economisch belang.

Gevolgen van dit plan

Jaar na jaar wordt het leefgebied van de dieren kleiner. De kieviten zijn nog het talrijkst. Ondanks de onrust, het verkeer en het lawaai blijven ze hier broeden. Elk jaar op een steeds kleiner stuk grond. Waar eens de dieren in alle rust konden leven en hun jongen konden groot brengen, is het nu een haast onmogelijke opgave het nest, hun nageslacht en zichzelf te beschermen. Het verkeer rondom de gebouwen wordt steeds drukker. Ook worden er motorrijlessen gegeven. Dit alles levert enorme gevaren op voor de dieren. Elk jaar worden er heel veel kuikens dood gereden. Ze trippelen de drukke weg op en dat wordt hen fataal.

In 2021 hebben bezorgde burgers de hulp van Natuur- en Vogelwerkgroep de Grutto uit Geesteren in geroepen. Een vrijwilliger heeft samen met een aantal medewerkers

van de gemeente Borne een hekwerk langs het gebied geplaatst, zodat de jonge vogels de weg niet op kunnen lopen.

Toekomst

Dit jaar is hoogstwaarschijnlijk het laatste jaar geweest dat de weidevogels er konden broeden. Ook voor de andere dieren is het einde verhaal. De bouwborderen stonden in mei al klaar. De laatste ruimte wordt bebouwd. Straks herinnert alleen de straatnaam 'De Lemerij' ons aan de leemlaag in de grond, waardoor er ooit een prachtig kletsnat weidevogelgebied was.

Hoe schrijnend is het dat de overheid ons aanspoort om te zorgen voor de natuur en daar soms subsidies voor beschikbaar te stellen. Terwijl de overheid tegelijkertijd een prachtig stuk weidevogelgebied laat verdwijnen voor bedrijfspanden. Hoe verdrietig is het voor de dieren en frustrerend voor de vele vrijwilligers en boeren die zich jaar in jaar uit inzetten voor de natuur en de weidevogels in het bijzonder, dat weer het economisch belang voor gaat!

Markthandel Hans Wesselink

Aardappelen en fruit

Ook voor Uw fruitmanden

Bestellingen worden ook thuis gebracht

Tel: 0546 822 523

GP

Verhoging biodiversiteit aan rand stedelijk gebied

Paul en Miriam ten Velde, zoogkoeienhouderij de Wateregge

Sinds enkele jaren zijn wij aan het pionieren met het inzaaien van bloemrijke- en kruidenrijke akkerranden op pachtgrond van het Landgoed Huize Almelo aan de rand van het stedelijk gebied. Ons doel? Het verhogen van de biodiversiteit dichtbij de stad.

We zijn de afgelopen jaren dikwijls tegen problemen aangelopen, doordat de grond te nat is in de periode van het inzaaien. Het gevolg is dat de grote machines van de loonwerker niet op de gewenste plekken kunnen komen zonder schade aan te richten. Daarnaast lopen we tegen het probleem aan dat de loonwerker op het juiste moment van inzaaien vaak geen tijd heeft voor deze werkzaamheden. Ze hebben het dan druk met onder andere bemesten van gras- en bouwland, poten en zaaien van landbouwgewassen, maaiwerkzaamheden en alle andere voorjaarswerkzaamheden die meer prioriteit hebben dan het inzaaien van relatief kleine oppervlaktes akkerranden. Wij hebben gezocht naar een oplossing om hierin zelfredzaam te kunnen zijn.

Na wat zoekwerk zijn we enthousiast geraakt om met behulp van een faunamaster en schijveneg, akkerranden, wildakkers en bloemenstroken op een praktische, bodemvriendelijke manier te kunnen bewerken en inzaaien. Mooie bijkomstigheid is dat ons project door de verhoging van de biodiversiteit ook voldoet aan de strikte voorwaarden van het SBNL Natuurfonds.

In samenwerking met het landgoed hebben we een subsidie aangevraagd voor het project 'Verhogen van de biodiversiteit door inzet van een faunamaster met schijveneg'. Via het SBNL-natuurfonds hebben wij een bijdrage ontvangen uit het van Hemert tot Dingshof Coldewey Fonds.

Met deze financiële steun konden wij een faunaseeder met schijveneg aanschaffen. Met deze relatief lichte machines kunnen we op het juiste moment inzaaien. Hierdoor zal de slagingskans op een goede opkomst van het bloemenzaad worden verhoogd.

Gebruik landbouwquad of kleine tractor

Alle inspanningen worden gedaan in samenwerking met het Landgoed Huize Almelo. De faunaseeder en schijveneg kunnen in principe worden gebruikt op percelen rondom het landgoed. Ze zijn geschikt voor de moeilijk begaanbare randen en overhoekjes, omdat deze werktuigen door een landbouwquad of kleine tractor worden voortgetrokken.

Boerderijeducatie

Door deel uit te maken van de Stichting boerderijeducatie rondom Almelo kunnen we onze praktijkkennis en ervaringen delen over beheer en verantwoord gebruik van natuur en landschap. We streven ernaar om onze

percelen met respect voor biodiversiteit en cultuurhistorie te beheren. Goed rentmeesterschap staat hoog in ons vaandel door verantwoord menselijk gebruik.

Het beschikbaar stellen van de faunaseeder met schijveneg voor gebruik op gronden van Landgoed Huize Almelo onderstreept nogmaals het gezamenlijke streven naar een gezonde leefomgeving voor mens, natuur, landschap en erfgoed.

We zijn SBNL dankbaar voor de financiële steun vanuit het van Hemert tot Dingshof Coldewey Fonds en het SBNL-natuurfonds en kijken ernaar uit om dit project tot een succes te maken.

We houden u graag op de hoogte van de ontwikkelingen en delen graag onze ervaringen.

Kijk voor meer informatie op www.movo-zaden.nl, www.sbnlnatuurfonds.nl en www.kiekeboeren.nl

Sponsors van Natuurhus Almelo

Groenpartners

Door groenpartner te worden van Stichting Natuurhus Almelo laat u zien dat uw bedrijf de groene initiatieven, natuureducatie en duurzaamheid in en om Almelo van de stichting steunt en een warm hart toedraagt. Voor minimaal 1000 euro per jaar bent u al zakelijk groenpartner. Stichting Natuurhus Almelo heeft een ANBI-status, dit betekent dat giften aan ons fiscaal aftrekbaar zijn.

Als groenpartner geniet u diverse voordelen waarvan we er hier enkele noemen.

- U steunt het project Doepark de Hagen, om het Natuurhus, het educatief pad en de beleef- en beweegtuin te kunnen realiseren. En daarvoor zijn wij u heel dankbaar!
- Uw logo wordt getoond op de homepage van onze website.
- U ontvangt 4 keer per jaar het Natuurhusmagazine per post.
- U ontvangt een eenmalige korting van 25 euro bij vier keer adverteren in het Natuurhusmagazine.

Lees meer voordelen en de wijze van aanmelden via www.natuurhusalmelo.nl/doe-mee/word-groenpartner

Enkele groenpartners zijn

Accountantskantoor Wansink & partner, Provincie Overijssel, Rabobank Noord-West Twente, Gemeente Almelo, Van Marle Consultants BV, Huize Almelo, Waterschap Vechtstromen, ROC Twente, Weidevogel Reclameproducties en StraC Communicatieadvies.

Vrienden

U bent al vriend van Stichting Natuurhus Almelo voor minimaal 100 euro per jaar! Als vriend steunt u de initiatieven en projecten van de stichting. Zoals de realisatie van Doepark de Hagen en het Natuurhus.

Als vriend geniet u diverse voordelen waarvan we er hier enkele noemen:

- U steunt het project Doepark de Hagen, om het Natuurhus, het educatieve pad en de beleef- en beweegtuin te kunnen realiseren. En daarvoor zijn wij u heel dankbaar!
- U ontvangt 4 keer per jaar het Natuurhusmagazine per post.
- U ontvangt een eenmalige korting van 25 euro bij vier keer adverteren in het Natuurhusmagazine.

Lees meer voordelen en de wijze van aanmelden via www.natuurhusalmelo.nl/doe-mee/word-vriend

Enkele vrienden zijn

J.A.Bent, H. van Gerwen, Van Dijk Technologie, R. Hazelhoff, Fam. Rodenstein en Lulof experts in gedrukte communicatie.

Donateur

Voor minimaal 25 euro per jaar bent u donateur en daarmee steunt u Stichting Natuurhus Almelo. Samen zetten we ons in voor natuureducatie en de natuur in en om Almelo. Daarnaast helpt u ons bij de realisatie van Doepark de Hagen en het paviljoen.

Als donateur van Stichting Natuurhus Almelo

- steunt u het project Doepark de Hagen, om het Natuurhus, het educatieve pad en de beleef- en beweegtuin te kunnen realiseren. En daarvoor zijn wij u heel dankbaar!
- ontvangt u 4 keer per jaar het Natuurhusmagazine per post.

Wilt u Stichting Natuurhus Almelo steunen? Ga naar www.natuurhusalmelo.nl/doe-mee/word-donateur om u aan te melden.

Enkele donateurs zijn

A. Koelman, A.G. de Bruijn, H. Scholten Albers, B. Heerink, B. de Vries, G.H. Hollander van Loevezijn, R. Westendorp-Stelling en H. Koskamp

Niet weggooien

Heeft u het Natuurhusmagazine Almelo gelezen? Gooi het niet weg, maar leg het bijvoorbeeld in de wachtkamer van uw huisarts of therapeut of in de huis-

kamer van een sportvereniging, wijkcentrum of bibliotheek. Zo hebben meer mensen leesplezier! Alvast bedankt voor uw medewerking!

Natuurhus Natuurhus Almelo

Het Natuurhusmagazine is een gezamenlijke uitgave van:

AstronA

AstronA (Astronomie Onderwijs Almelo) is een lokale vereniging die kennis over sterrenkunde wil verspreiden en populariseren. De vereniging doet dit door bijeenkomsten en voordrachten te organiseren. Verder wil de vereniging sterrenkundige waarnemingen bevorderen en geïnteresseerden in de astrofotografie bekwalen. Tevens ondersteunt AstronA docenten bij hun astronomielessen. Doordat de vereniging lid is van de KNVWS (Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Weer- en Sterrenkunde) maken we deel uit van de Astronomie gemeenschap in Nederland. www.astrona.nl

Imkersvereniging 't Iemenschoer

't Iemenschoer is de imkersvereniging van Almelo en omstreken en is een van de 220 afdelingen van de Nederlandse bijenhoudersvereniging NBV. Hoofddoel is het bevorderen van de bijenteelt door onder andere voorlichting op scholen en markten, organisatie van thema-avonden en begeleiding van nieuwe imkers die naast een persoonlijk mentor traditiegetrouw hun eerste bijenvolk van de vereniging krijgen. www.iemenschoeralmelo.nl

IVN

Het Instituut voor natuureducatie (IVN) is een vereniging van vrijwilligers en beroepskrachten die streeft naar meer natuur en een betere kwaliteit van het milieu, door middel van voorlichting en educatie. Almelo is een van de 180 IVN-afdelingen die in Nederland actief zijn. IVN Almelo organiseert cursussen en activiteiten. Leden ontvangen het kwartaalblad 'Mens & Natuur'. www.ivn.nl/afdeling/almelo

Groei & Bloei

Groei & Bloei maakt mensen bewust en enthousiast voor een groene omgeving in en rondom huis en in de natuur in het algemeen. De vereniging Groei & Bloei heeft landelijk 147 afdelingen. De afdeling Almelo en omstreken organiseert informatie-avonden, excursies, workshops, cursussen, plantenruildagen en open tuinen-weekenden. Leden ontvangen het maandblad 'Groei & Bloei'. www.almelo.groei.nl

KNNV

De Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV) is een landelijke vereniging voor veldbiologie. De leden houden zich actief bezig met natuurbeleving, natuurstudie en natuurbescherming. KNNV organiseert excursies, lezingen, dia- en filmavonden. Er is ook een inventarisatiewerkgroep actief. Leden ontvangen het kwartaalblad 'Natura'. De afdeling Almelo bestaat al meer dan 100 jaar en was de eerste KNNV-afdeling in Twente. www.knnv.nl/twenthe

NIVON

NIVON-Almelo is een afdeling van het Nederlands Instituut voor Volksontwikkeling en Natuurvriendenwerk (NIVON). Het NIVON is er voor iedereen die zichzelf en anderen wil versterken in de zoektocht naar een eerlijke en groene toekomst. Leden ontvangen het kwartaalblad 'Toorts' en korting op het verblijf in NIVON-accomodaties in binnen- en buitenland. www.nivon.nl

Een nieuwe pas
aanvragen

tijdens uw
lunchpauze.

Met onze online diensten kunt u meer dan u denkt.

De meeste bankzaken regelt u makkelijk en snel online. Gewoon op het moment dat u dat wilt. Dus ook het aanvragen van een nieuwe bankpas heeft u via rabobank.nl of de Rabo Bankieren App in een handomdraai geregeld.

Ga naar www.rabobank.nl/zelfregelen of de Rabo Bankieren App

Rabobank

Een aandeel in elkaar

Stichting Natuurhus Almelo is door de belastingdienst erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Een instelling kan alleen een ANBI zijn, als ze zich voor minstens 90% inzet voor het algemeen nut.

Een ANBI heeft een aantal belastingvoordelen, onder meer voor schenkingen, donaties en legaten.

- Een ANBI betaalt geen erfbelasting of schenkbelasting voor erfenissen en schenkingen die de instelling gebruikt voor het algemeen belang.
 - Als een ANBI zelf schenkingen doet in het algemene belang, dan hoeft de ontvanger geen schenkbelasting te betalen.
 - Een ANBI komt in aanmerking voor teruggaaf van energiebelastingen.
 - Vrijwilligers die voor een ANBI werken, doen daarmee onder bepaalde voorwaarden een gift aan een ANBI.
 - Donateurs van een ANBI mogen hun giften aftrekken van de inkomsten- of vennootschapsbelasting.
- Om in aanmerking te komen voor de aftrek van periodieke giften, moeten de donateur en de ANBI de gift vastleggen in een overeenkomst.
- Voor donateurs van culturele ANBI's geldt een extra giftenaftrek.

leverancier van, zuiver,
zacht en
zinnenprikkelend water

15 jaar garantie

Uw voordelen:

- Glanzend sanitair
- Kalkaanslag verdwijnt
- Nazemen douchecabine overbodig
- Langere levensduur van apparatuur
- Geen ontkalkingsmiddelen meer nodig
- Besparing in de portemonnee
- Heerlijke thee zonder aanslag
- Minder zeepverbruik
- Een zachte huid

Meer weten? Bel of mail Karst Rodenstein voor een vrijblijvend advies via 06-51065737 of karst@ikwilalkvrijwater.nl en bezoek de website www.ikwilalkvrijwater.nl